

Література

1. *Бригхэм Ю.Ф.* Энциклопедия финансового менеджмента / Бригхэм Ю.Ф.; пер. с англ. — [5-е изд.] — М.: РАГС-Экономика, 1998. — 815 с.
2. *Майорова Т.В.* Інвестиційна діяльності: [підруч.] / Майорова Т.В. — К.: ЦУЛ, 2009. — 472 с.
3. *Ван Хорн Дж.К.* Основы управления финансами / Ван Хорн Дж.К.; пер. с англ. — М.: Финансы и статистика, 1997. — 800 с.
4. *Брег С.* Настольная книга финансового директора / Брег С.; пер. с англ. — [4-е изд.] — М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. — 536 с.

Смірнов Є.В.,

здобувач кафедри економіки підприємств, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», Україна

Smirnov E.V.

the researcher of the chair of economy of enterprises, SHEE «Vadym Hetman Kiev National Economic University», Ukraine

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД- ПРИЄМСТВ

Систематизовано базові положення теорії ресурсного забезпечення інноваційної діяльності підприємств

THEORETICAL ASPECTS OF THE RESOURCE PROVIDING INNOVATIVE ACTIVITY OF ENTERPRISES

Base positions of the theory of the resource providing innovative activity of enterprises are systematized

Загальна тенденція розвитку ринкових економічних систем свідчить, що найбільших комерційних успіхів досягають економічні суб'єкти, які функціонують на засадах інноваційної діяльності. Ефективна діяльність, забезпечення високих темпів розвитку і підвищення рівня конкурентоспроможності продукції значною мірою визначається рівнем інноваційної активності підприємств та діапазоном інноваційної діяльності.

Необхідність інноваційного розвитку національної економіки пред'являє нові вимоги до змісту, організації, форм і методів управління ресурсним забезпеченням інноваційної діяльності підприємств. Переорієнтація українських підприємств на інноваційну модель розвитку повинна здійснюватись еволюційним шляхом через трансформацію всього соціально-економічного середовища.

У теперішній час зберігається висока невизначеність при впровадженні інновацій, яка пов'язана із необхідністю виявлення методів і механізмів впливу на інноваційну активність промислових підприємств України. Це пояснюється, по-перше, наявністю значної кількості факторів, які впливають на інноваційний процес; по-друге, відсутністю єдиної інноваційної політики, яка реалізується в системі державних і регіональних законодавчих актів; по-третє, низьким рівнем достовірності та недостатністю статистичної інформації з інноваційної діяльності; по-четверте, нестабільністю економічного середовища і недостатнім досвідом топ-менеджерів і персоналу щодо розвитку в умовах інноваційної економіки. Відповідно, моделювання та обґрунтування адекватних оптимальних напрямів ресурсного забезпечення інноваційної діяльності промислових підприємств у нестабільному ринковому середовищі є актуальною і складною задачею.

Спрямованість ресурсного забезпечення на конкретні інноваційні процеси є обов'язковою умовою успішного їх протікання та досягнення очікуваного результату. Дискусійним залишається питання послідовності інноваційних процесів, первинності одних відносно інших. Проте, на нашу думку, все різноманіття пропонує альтернатив може бути розділене на дві групи залежно від орієнтації інноваційних процесів. До першої групи слід віднести моделі Л.І. Кошкіна, А.Є. Хачатурова, І.С.Булатова, С.Д. Ільєнкової, В.Ф. Гринева, В.Я. Кардаша, Ф. Кодами, Л. Водачека, О. Водачкової, Т. Алімової, які відводять визначальну роль фундаментальним, пошуковим, прикладним дослідженням і дослідно-конструкторським розробкам. Тобто інновації спираються на наукові знання та технічні можливості підприємства щодо втілення цих знань у продукцію. До другої групи належать автори, що вважають за доцільну організацію інноваційного процесу з урахуванням вимог ринку вже на ранніх етапах розробки інновації: Бредб'орі Дж.А.А., Дональд Д. Маргуїс, Фуміо Кодама, Г.Я. Гольдштейн, П. Доль. Так, при даному підході маркетингові дослідження слід проводити безпосередньо після фази генерації ідеї нововведення.

Логікою інноваційного процесу визначається перехід ресурсу з однієї пріоритетної форми в іншу. Так, на стадіях досліджень та розробок пріоритетною є нематеріальна форма ресурсу. Успіх інноваційного процесу залежить від знань, від спроможності підприємства продукувати життєздатні інноваційні ідеї. Наступні стадії вимагають проведення оцінки вартості реалізації ідеї, ви-

бору способу втілення інноваційного задуму в життя, пошуку інвесторів, яких задовольняє рівень ризикованості проекту. Від розробки концепції продукції до організації та освоєння виробництва пріоритетною стає вартісна форма інноваційного ресурсу. Орієнтуючись на принцип мінімізації вартості реалізації ідеї, не слід забувати, що фінансове забезпечення має бути достатнім та вчасним, оскільки швидкість виходу інноваційного продукту на ринок — до появи продукції конкурентів — є критичною умовою прибутковості діяльності підприємства-інноватора. Управління матеріальними потоками являється вкрай важливим на стадії виробництва, успішність якого залежить від здатності менеджменту оптимізувати структуру ресурсів, віднайти найкращу їх комбінацію. Тобто, у виробництві пріоритетною є матеріальна (матеріалізована) форма ресурсу.

Побудова ефективної системи ресурсного забезпечення має враховувати *триєдність* форм ресурсів інноваційної діяльності. Якщо звернутись до традиційної класифікації ресурсів підприємства, то легко побачити, що будь-який вид ресурсу існує одночасно в трьох формах. У якості аргументів триєдності форм ресурсу можна навести такі приклади: якщо відсутні вміння щодо користування певним обладнанням (нематеріальна форма), то зникає його вартісна форма; залишається лише мертва матерія, що вже не є ресурсом. Неякісна сировина (наприклад, з причини великої кількості браку), може виявитись порівняно дешевшою, але її застосування призведе до зростання виробничих витрат і суттєво звузить напрямки її можливого ефективного використання. Тобто матеріальна та вартісна форма сировини єдині з нематеріальною — спрямованістю її використання. Таким чином, ми вважаємо, що управління на основі пріоритетної форми ресурсу є потенційно більш ефективним, ніж традиційне, зорієнтоване на ефективне використання конкретного виду ресурсу.

Література

1. Воробйов Ю.М., Холод Б.І. Управління економічними ресурсами підприємства: Навч. посібник / Ю.М.Воробйов, Б.І.Холод. — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 288 с.

2. Горшков Р. К. Инновационно-ресурсный потенциал предприятия: вопросы теории и методологии: монография / Р.К. Горшков. — М. : Экслибрис-Пресс, 2005. — 257 с.